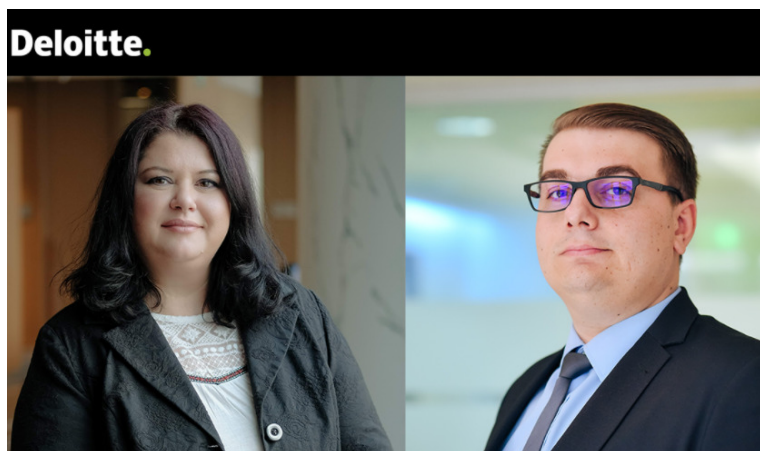

Incriminarea nerespectării sancțiunilor internaționale impuse de Uniunea Europeană – sancțiuni derogatorii de la Codul penal pentru persoane juridice

Finalul anului 2025 marchează un veritabil punct de cotitură în regimul de pedepse aplicabil în cazul încălcării sancțiunilor internaționale, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 224/2025 pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale. Astfel, faptele care anterior erau sancționate administrativ ca fiind contravenții dobândesc, începând cu 19 decembrie 2025, relevanța penală, odată cu transpunerea Directivei UE 2024/1226 privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii Europene (UE).

În acest context, prin **Legea nr. 224/2025 au fost incriminate 12 categorii distincte de fapte** care pot fi savârșite în legatură cu sancțiunile internaționale impuse de UE, printre care se numără: punerea la dispoziție de fonduri sau resurse economice către persoane sau entități vizate de sancțiuni; nerespectarea obligației de înghețare a fondurilor sau a resurselor economice ale entităților în cauză; permiterea intrării sau tranzitului pe teritoriul României a persoanelor sancționate; efectuarea ori continuarea de tranzacții, inclusiv contracte de achiziții publice sau concesiuni, cu state terțe vizate de sancțiuni sau entități controlate de acestea; încălcarea restricțiilor privind comerțul cu bunuri și furnizarea de servicii (inclusiv financiare, de brokeraj sau asistență tehnică) către parteneri afectați de restricții; eludarea sancțiunilor prin disimularea fondurilor sau a beneficiarilor reali, furnizarea de informații false ori omisiunea raportării către autoritățile competente; nerespectarea obligațiilor de informare privind fondurile înghețate; precum și încălcarea condițiilor stabilite prin autorizațiile emise de autoritățile competente.

La o primă lectură a noii legi, se înțelege că **doar** încălcarea sancțiunilor internaționale impuse de UE devine **infracțiune**, deși sfera de aplicare a OUG 202/2008 (care este completată de noua lege) cuprinde și sancțiunile internaționale instituite prin rezoluțiile Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite sau alte regimuri privind sancțiuni internaționale care în prezent nu au caracter obligatoriu, adoptate în cadrul unor organizații internaționale sau de către alte state, în măsura în care ulterior autoritățile române vor decide ca se aplică pe teritoriul României.

În cazul persoanelor fizice, sancțiunea pentru comiterea acestor infracțiuni în varianta tip (forma de bază a incriminării) este închisoarea de la unu la cinci ani și interzicerea exercitării unor drepturi. Cu toate acestea, limitele de pedeapsă sunt majorate la doi-șapte ani de închisoare dacă fondurile sau resursele economice implicate însumează cel puțin 100.000 de euro, în echivalentul monedei naționale, la data savârșirii infracțiunii, ori sunt implicate produse militare sau cu dubla utilizare. Pedeapsa crește la limite cuprinse între cinci și 12 ani dacă încălcarea vizează produse militare din categoriile ML1 (*Military List*), ML2, ML3, ML4, ML6, ML9 și ML10. În acest din urmă caz sau în cazul produselor militare sau cu dubla utilizare, fapta este incriminată chiar dacă este comisă din culpă, caz în care limitele de pedeapsă pentru închisoare sunt cuprinse între șase luni și trei ani.

Tentativa este de asemenea incriminata, *cu excepția* infracțiunilor privind nerespectarea obligațiilor de înghețare a fondurilor sau resurselor economice ale unor entități vizate de sancțiuni, precum și a faptelor de eludare a sancțiunilor internaționale ale UE prin neîndeplinirea obligațiilor de informare sau de furnizare de informații către autoritățile competente. Pe lângă riscul de raspundere penală, consecințele pentru încălcarea sancțiunilor pot fi grave chiar din faza urmăririi penale, având în vedere ca Legea nr. 224/2025 impune obligativitatea luării măsurilor asiguratorii, dar și a confiscării bunurilor, în acord cu prevederile Codului penal.

La ce nivel pot ajunge amenzile maxime pentru persoane juridice?

Persoana juridica raspunde penal pentru infracțiunile prevazute de Legea nr. 224/2025 și savârșite în realizarea obiectului sau de activitate sau în interesul ori în numele acesteia de către organele de conducere, reprezentanții sai sau orice alta persoana care acționează sub autoritatea sa. Și este foarte important de menționat faptul ca, în cazul comiterii infracțiunii de către o persoana juridica, Legea nr. 224/2025 prevede valori mult mai mari ale cuantumului unei zile-amenda (care sta la baza amenzii finale) comparativ cu cele cuprinse în Codul penal. Astfel, art. 137 alin. (2) din Codul penal prevede ca, în cazul persoanei juridice, „*cuantumul amenzii se stabilește prin sistemul zilelor-amenda. Suma corespunzătoare unei zile-amenda, cuprinsa între 100 și 5.000 lei, se înmulțește cu numărul zilelor-amenda, care este cuprins între 30 de zile și 600 de zile*”. Pe de alta parte, Legea nr. 224/2025 deroga de la aceste prevederi și impune cuanțumuri pentru zilele-amenda care variaza, în funcție de infracțiunea efectiv comisa, între **3.000 de lei și 835.000 de lei**.

Astfel, din perspectiva sancționatorie, comiterea uneia dintre infracțiunile prevazute de Legea nr. 224/2025 este **cea mai grava infracțiune pe care o poate comite o persoana juridica** în reglementarea dreptului penal român. Spre exemplu, în cazul infracțiunii de omor calificat, conform sistemului zilelor-amenda stabilit de Codul penal, o persoana juridica ar putea fi condamnată la o amenda penală în cuantum de 2.550.000 de lei (5.000 de lei x 510 zile-amenda). În schimb, conform Legii nr. 224/2025, dacă, spre exemplu, o persoana juridica încalca sancțiunile internaționale impuse de UE cu privire la produse militare din categoriile ML1, ML2, ML3, ML4, ML6, ML9 și ML10, aceasta poate fi sancționată cu o amenda penală în cuantum maxim de 281.400.000 de lei (670.000 de lei x 420 de zile-amenda).

În mod similar, în cazul încălcării interdicției de a pune la dispoziția unei persoane vizate de sancțiuni, a unei entități sau a unui organism desemnat sau în beneficiul lor de fonduri sau resurse economice, în mod direct sau indirect, o persoana juridica ar putea fi sancționată cu o amenda penală în cuantum maxim de 200.400.000 de lei (835.000 de lei x 240 de zile-amenda).

Mai mult, dacă, spre exemplu, un operator economic încalca din culpa interdicția de a comercializa, importa sau transporta bunuri, dacă interzicerea sau restricționarea comportamentului respectiv constituie o sancțiune internațională a UE, acesta poate fi sancționat cu o amenda penală în cuantum maxim de 32.400.000 de lei (135.000 de lei x 240 de zile-amenda).

În toate cazurile, se poate observa ca limitele amenzii penale prevazute de Legea nr. 224/2025 pentru persoane juridice depășesc cu mult maximul general de 3.000.000 de lei impus de Codul penal.

Din perspectiva competenței de a efectua urmărirea penală, Legea nr. 224/2025 atribuie investigarea acestor infracțiuni în competența exclusivă a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

În concluzie, având în vedere severitatea regimului sancționator, respectarea sancțiunilor internaționale devine un element esențial de guvernanta și management al riscurilor. Din acest considerent, operatorii economici trebuie sa

integreze riscul de sancțiuni în cadrul lor de control intern, prin alocarea de resurse adecvate, implementarea unor procese eficiente de verificare a clienților și a partenerilor de afaceri și dezvoltarea unor mecanisme solide de evaluare și monitorizare a riscurilor privind tipologia tranzacțiilor derulate.